

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yrittäjien eläkelain 9 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yrittäjien eläkelain piiriin kuuluville yrittäjille vakuutusmaksualennusjärjestelmä, joka ottaisi huomioon aloittavan yrittäjän erityisongelmat.

Ehdotetussa vakuutusmaksualennusjärjestelmässä kaikille alle 43-vuotiaille yrittäjien eläkelaisissa tarkoitetuille yrittäjille annettaisiin yrittäjätoiminnan aloittamisvuotena ja kahtena sitä seuraavana kalenterivuotena 50 %:n alennus täydestä vakuutusmaksusta. Vakuutusmaksualennus annettaisiin yrittäjälle vain kerran.

Uusi vakuutusmaksujärjestelmä on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1992 alusta siten, että ehdotettu maksualennus koskisi 1 päivänä tammikuuta 1993 tai sen jälkeen yritystoimintansa aloittavia yrittäjiä. Esitys merkitsee samalla sitä, että voimassa olevasta vakuutusmaksualennusjärjestelmästä asteittain luovutettiin.

Vanhasta vakuutusmaksualennusjärjestelmästä siirtyminen uuteen maksualennusjärjestelmään ehdotetaan tapahtuvaksi siten, että ennen vuotta 1993 yritystoimintansa aloittaneet yrittäjät saisivat maksuunsa alennusta 2/3 nykyisestä alennuksesta vuonna 1993 ja 1/3 nykyisestä alennuksesta vuonna 1994. Vuodesta 1995 alkaen he maksaisivat täyden vakuutusmaksun. Vuonna 1992 sovellettaisiin vanhaa vakuutusmaksualennusjärjestelmää sellaiseen.

Esityksessä ehdotetaan myös, että yrittäjien eläkelain mukainen maksuprosentti vuonna 1992 olisi 16,9.

Ehdotettu yrittäjien eläkelain muutos liittyy valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1992 ja on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Nykyinen tilanne

Yrittäjien eläkelaisissa (YEL; 468/69) tarkoitettulle yrittäjälle maksettavan työeläkkeen perusteena on yrittäjälle vahvistettu työtulo. Eläkettä laskettaessa otetaan huomioon keskimääräinen työtulo siltä ajalta, jona asianomainen henkilö on ollut yrittäjien eläkelain alainen. Vahvistettu työtulo on myös yrittäjän eläkevaikutusmaksun perusteena. Työtulon määrän arvioinnin perusteena käytetään eläketurvakes-

kuksen yhdessä eri yrittäjäjärjestöjen kanssa laatimaa ohjeistoa.

Yrittäjien eläkelain 9 §:n 1 momentin mukaan yrittäjä on velvollinen maksamaan vakuutusmaksun, joka lasketaan vahvistetusta työtulosta soveltamalla sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamaa maksuprosenttia. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa maksuprosentin vuosittain samaksi kuin se prosenttimäärä, jonka voidaan arvioida vastaavan työntekijäin eläkelain (TEL; 395/61) vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen keskimääräistä vakuutusmaksua prosentteina palkoista. Yrittäjien eläkelain mukaiseksi maksuprosentiksi on vuodel-

le 1991 vahvistettu 16,9 (sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön päätös 1094/90).

Pienyrittäjillä on yrittäjien eläkelaisilla tällä hetkellä voimassa vakuutusmaksuvalennusjärjestelmä. Lain 9 §:n 1 momentin mukaista täysimääräistä vakuutusmaksua alennetaan pienituloiselle yrittäjälle kertomalla se saman pykälän 2 momentin mukaan laskettavalla kertoimella. Lain 9 §:n 2 momentista seuraa, että yrittäjä on velvollinen maksamaan täydestä vakuutusmaksusta 40 %, jos vahvistettu työtulo on enintään 24 298,34 markkaa vuodessa vuonna 1991 (3 000 mk/v. vuoden 1970 TEL-indeksissä 197) ja maksuprosentti nousee työtulon kasvaessa siten, että yrittäjän on maksettava täyttä vakuutusmaksua vähintään 64 771,57 markan vuosityötulosta vuonna 1991 (8 000 mk/v. vuoden 1970 TEL-indeksissä 197).

1.2. Muutoksen syyt ja ehdotetut muutokset

Kun yrittäjien eläkelain mukaiset eläkkeet perustuvat yrittäjävuosina vahvistettujen työtulojen keskimäärään, on tärkeää, että työtulo on koko yrittäjänoloajan oikealla tasolla.

Yrittäjien eläkejärjestelmässä jatkuvista vakuutuksista on tutkittu yrittäjien alkutyötuloa. Tutkimuksessa havaittiin, että alkutyötulon muuttaminen on harvinaista. Samalla ilmeni, että koko yrittäjien eläkelain mukaiset keski-työtulot ovat alempia kuin uusien vakuutettujen alkutyötulot. Tämä johtuu siitä, että jo alunperin matalia alkutyötuloja ei ole muutettu yrittäjätoiminnan jatkuessa, vaan työtulot ovat jääneet jälkeen todellisesta tulokehityksestä.

Yrittäjien keskuudessa suoritettut tutkimukset osoittavat myös, että yrittäjien tietämys omasta eläketurvasta on puutteellista. Nuoremmat yrittäjät, sekä yrittäjäikältään että fyysiseltä iältään, tuntevat eläketurvansa selvästi huonommin kuin vanhemmat yrittäjät. Usein luullaan virheellisesti, että työtulot otetaan yrittäjäeläkkeen määrässä huomioon neljältä viimeiseltä vuodelta kuten työntekijäin eläkelain mukaan tehdään. Tämäkin lisää pyrkimystä valita pienempi alkutyötulo. Toisaalta nykyisen vakuutusmaksuvalennusjärjestelmän mukainen maksuvalennus on mahdollisesti myös lisännyt yrittäjien pyrkimystä valita liian pieni työtulo. Tutkimusten mukaan yritystoiminta aloitetaan keskimäärin suhteellisen vanhana. Eläketurvakeskusten työsuhderekkieristä laskettuna kes-

kimääräinen aloittamisikä yrittäjänä on miehillä 33,9 vuotta, naisilla 35,0 vuotta ja kaikilla keskimäärin 34,3 vuotta. Kun yrittäjien eläkkeen suuruuteen vaikuttaa myös yrittäjänoloajan kesto, on erittäin tärkeää, että yrittäjälle vahvistettu työtulo vastaisi heti vakuutuksen alkamisesta lukien hänen työpanostaan.

Nykyisen vakuutusmaksuvalennusjärjestelmän heikkouksia on niin ikään se, ettei maksuvalennus ole kohdistunut alunperin aiotulla tavalla varsinaisiin pienyrittäjiin, vaan sivutoimisetkin yrittäjät ovat hyötynneet alennuksesta. Ongelmaan on kiinnittänyt huomiota myös yrittäjien sosiaaliturvatoimikunta (komiteanmietintö 1984:41). Toimikunta totesi, että alhaisen työtulon vakuutusmaksuvalennus ei ole kohdistunut alunperin aiotulla tavalla yksinomaan pienyrittäjätoimintaa harjoittaviin, sillä pienyrittäjä ei ole tunnistettavissa työtulotekijällä. Sivutoimiset yrittäjät ovat saattaneet hyötyä alennuksesta. He ovat suhteellisen edullisesti voineet kustantaa itselleen lisää eläketurvaa, mikä osaltaan on kasvattanut valtion osuutta eläkkeiden maksussa. Tämä ei ole vastannut menettelyn alkuperäistä tarkoitusta.

Edellä esitetyistä syistä yrittäjien eläkelain mukaista vakuutusmaksuvalennusjärjestelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että kaikki alle 43-vuotiaat aloittavat yrittäjät saisivat yrittäjätoimintansa aloittamisvuotena ja kahtena sitä seuraavana kalenterivuotena 50 %:n alennuksen täydestä vakuutusmaksusta. Työtulorajaa ei olisi enää tarpeellista asettaa alennuksen saamisen ehdoksi, koska esitetyn suuruisen alennuksen kannustanee jo asettamana alkutyötulon tason riittävän korkeaksi.

Yrittäjä saisi ehdotetun vakuutusmaksuvalennuksen vain kerran yrittäjänä toimiessaan eli aloittaessaan ensimmäisen kerran yrittäjien eläkelain mukaisen yrittäjätoimintansa. Yrittäjän katsotaan aloittavan yrittäjätoimintansa, jos hän esimerkiksi perheyriksessä siirtyy työntekijän eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL; 134/62) alaisesta työsuhteesta yrittäjien eläkelaisiksi tarkoitettuihin yrittäjiksi. Yrittäjän katsotaan aloittavan yrittäjien eläkelain mukaisen yrittäjätoiminnan myös silloin, kun yrittäjän harjoittama maatalousyrittäjien eläkelain (MYEL; 467/69) mukainen toiminta siirtyy sen laajentuessa tai muuttuessa yrittäjien eläkelain alaisuuteen.

Yrittäjän katsotaan aloittaneen yrittäjätoimintansa toiminnan tosiasiallisena aloittamisajankohtana, vaikka hän olisi laiminlyönyt

yrittäjien eläkelain mukaisen vakuuttamisvelvollisuutensa tai hänet olisi vapautettu vakuuttamisvelvollisuudestaan muun eläketurvan riittävyyden vuoksi. Yrittäjällä, joka vapaaehtoisesti vakuuttaa yrittäjätoimintansa, jossa työtulo jää alle yrittäjien eläkelain 1 §:n 3 momentissa tarkoitettun rajamäärän, olisi oikeus maksuprosentin alennukseen vapaaehtoisen vakuutuksen alkamisesta lukien.

Jos yrittäjä tekee metsätyötä traktorilla olematta työsuhteessa, sovelletaan häneen lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijöiden eläkelakia. Alkavia yrittäjiä koskevan vakuutusmaksualennuksen tulisi koskea myös metsätraktoriyrittäjiä. Tällaisen alennusjärjestelmän luominen LEL-vakuutusjärjestelmän puitteissa ei kuitenkaan ole mahdollista. Näiden metsätraktoriyrittäjien eläketurva on parhaillaan sosiaali- ja terveysministeriön asettaman metsäkoneyrittäjien eläketurvatyöryhmän harkittavana siltä pohjalta, että heidät siirrettäisiin yrittäjien eläkelain piiriin. Jos tällaiseen muutokseen päädytään, niin vakuutusmaksun alennusjärjestelmä tulisi sellaisenaan koskemaan myös metsätraktoriyrittäjiä.

Nykyistä pienyrittäjäalennusta saavia yrittäjiä on eläkevakuutusyhtiöissä vakuutettuina noin 84 000. Heidän vakuutusmaksualennuksensa tulisi ehdotuksen mukaan poistumaan asteittain kahden vuoden aikana. Ehdotetun lainmuutoksen toteutumisen kannalta on tärkeää varata aikaa uudesta vakuutusmaksualennusjärjestelmästä tiedottamiselle, ettei lain voimaantulovaiheessa tulisi perusteettomia yrittäjien eläkelain mukaisten vakuutusten lakkauttamispyyntöjä tai työtulojen alentamispyrkimyksiä. Kun huomattava osa yrittäjävakuutuksista erääntyy vuosittain tammikuun 1 päivänä, pitäisi eläkevakuutusyhtiöille varata riittävästi aikaa myös muuttaa atk-järjestelmänsä ehdotetun lainmuutoksen mukaisiksi jo edeltävässä joulukuussa. Tämän vuoksi ehdotetaan, että uutta vakuutusmaksualennusjärjestelmää alettaisiin soveltaa vuoden 1993 alusta tai sen jälkeen yritystoimintansa aloittaneeseen yrittäjään.

Esityksessä ehdotetaan myös, että voimassa olevasta vakuutusmaksualennusjärjestelmästä asteittain luovuttaisiin. Vanhasta vakuutusmaksualennusjärjestelmästä siirtyminen uuteen järjestelmään tapahtuisi esityksen mukaan siten, että ennen vuotta 1993 yritystoimintansa aloittaneet, nykyisen maksujärjestelmän piiriin kuuluvat yrittäjät saisivat maksuunsa alennusta

nykyisestä alennuksesta 2/3 vuonna 1993 ja 1/3 vuonna 1994. Vuodesta 1995 alkaen he maksisivat täyden vakuutusmaksun.

Valtioneuvosto teki toukokuussa 1991 periaatepäätöksen toimenpiteistä teollisuuden toimintaedellytysten vahvistamiseksi. Osana toimenpidettä päätettiin alentaa yksityisen työnantajan työeläkemaksua vuoden 1992 alusta lukien tilapäisesti 2,5 prosenttiyksiköllä. Tätä maksualennusta, huomioon ottaen YEL-järjestelmän rahoituksen kokonaisuudessaan, ei ole tarkoituksenmukaista ulottaa tähän järjestelmään. Tämän vuoksi ehdotetaan, että vuonna 1992 yrittäjien eläkelain mukaisen maksuprosentin suuruus olisi sama kuin vuonna 1991 eli 16,9 %. Tätä maksutasoa on myös käytetty pohjana ehdotetun aloittavien yrittäjien maksualennusjärjestelmän kustannusarvioissa.

2. Asian valmistelu

Asia on ollut moneen kertaan esillä. Viimeksi asiaa on tutkinut eläketurvakeskuksen asettama aloittavan yrittäjän eläkevakuutusmaksutyöryhmä. Tämä esitys pohjautuu työryhmän ehdotukseen. Työryhmän muistiosta ovat antaneet lausuntonsa valtiovarainministeriö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö, Suomen Työntantajain Keskusliitto, Suomen Yrittäjien Keskusliitto, Pienteollisuuden Keskusliitto, Maataloustuottajain Keskusliitto, Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja Työeläkelaitosten Liitto. Lausunnonantajat ovat pääosiltaan kannattaneet työryhmän ehdottamaa vakuutusmaksualennusjärjestelmää. Arvostelua ne ovat esittäneet lähinnä siitä, että nykyisin alennettun vakuutusmaksun piiriin kuuluvien pienyrittäjien asema heikkenisi ehdotuksen toteutuessa. Työeläkelaitosten Liiton mukaan ehdotus voisi tulla uudistuksen toimeenpanon laajuuden vuoksi voimaan vasta vuoden 1993 alusta lukien.

3. Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetusta uudesta vakuutusmaksualennusjärjestelmästä aiheutuvat kustannukset rahoitettaisiin poistamalla nykyinen maksualennusjärjestelmä, jossa maksualennus riippuu työtulosta. Täyteen maksuprosenttiin siirryttäisiin kolmen vuoden kuluessa siten, että ennen vuotta 1993 yrittäjätoimintansa aloittaneet yrittäjät

täjät saisivat nykyisestä maksualennuksesta alennusta 2/3 vuonna 1993, 1/3 vuonna 1994 ja vuodesta 1995 he maksaisivat täyden vakuutusmaksun. Vuonna 1992 maksualennus olisi nykyisen järjestelmän mukainen.

Kustannuksia arvioitaessa on lähtötilanteeksi otettu eläketurvakeskuksen työsuhderekisteristä poimitut vuonna 1989 aloittaneet yrittäjien eläkelain piiriin kuuluvat yrittäjät. Samaa alkavuutta on käytetty arvioitaessa vuonna 1992, 1993 ja 1994 aloittavien yrittäjien lukumäärää.

Uusi vakuutusmaksualennusjärjestelmä on työtulosta riippumaton, joten siirryttäessä uuteen maksualennusjärjestelmään työtuloalueen alapäässä selvästi sivutoimisilla yrittäjillä tai muusta syystä pienituloisimmilla yrittäjillä vakuutusmaksu nousisi. Pieniä työtuloja on esimerkiksi seuraavissa ammateissa toimivilla yrittäjillä: ompelijat, parturit, kampaajat, kauneushoitolan pitäjät, autoilijat ja avustavina perheenjäseninä toimivat kauppiaat. Ehdotetussa vakuutusmaksualennusjärjestelmässä aloittavilla pienituloisilla yrittäjillä maksu yleensä laskisi kolmena ensimmäisenä kalenterivuotena verrattuna nykyiseen alennusjärjestelmään. Kustannuksia arvioitaessa maksutasosta ja TEL-indeksistä on käytetty seuraavia oletuksia:

	TEL-ind.	maksu-%
1992	1688	16.9
1993	1760	16.9
1994	1848	16.9

Edellä olevin oletuksin YEL-maksutuloksi (milj. mk) on saatu:

	v. 1992	v. 1993	v. 1994
Maksutulo nykyjärjestelmässä	2109	2199	2309
Maksualennus nykyjärjestelmässä	—226	—235	—247
Maksutulo uudessa järjestelmässä	2139	2215	2304

Maksualennus uudessa järjestelmässä	—196	—219	—252
Maksutulon lisäys (uusi järjestelmä — nykyjärjestelmä)	+ 30	+ 16	—5

Ehdotuksessa on alennukseen oikeuttava ikäraja, 43 vuotta, valittu siten, että vanhan maksualennusjärjestelmän poistaminen ja uuteen ehdotetun mukaiseen alennukseen siirtyminen ei aiheuttaisi lisäkustannuksia valtiolle ja että vakuutusmaksukertymä ei kasvaisi.

Yritystoiminnan lopettaminen kolmen ensimmäisen vuoden aikana on verrattain yleistä. Mikäli ehdotetun maksualennusjärjestelmän myötä yritystoiminta jatkuisi nykyistä pidempään, aiheutuisi siitä maksutulokertymien erotukseen pientä vähenemistä.

Laskelmissa ei ole otettu erikseen huomioon sitä yrittäjien työtulon korottamista, johon ehdotetulla maksualennusjärjestelmällä pyritään. Työtulon korotuksen johdosta maksutulo kasvaisi ja myöhemmin tämä tulisi lisäämään eläkemenoa.

Laskelmissa on käytetty maksutasona 16,9 % vuosina 1992—1994. Maksutason muutos vaikuttaa suoraan valtionosuuden määrään, mutta vaikutus ehdotettuun maksualennusjärjestelmään on suunnilleen saman suuruisen kuin nykyiseen maksualennusjärjestelmään.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992. Se liittyy valtion tulo- ja menoarvioesitykseen vuodelle 1992. Uutta vakuutusmaksualennusjärjestelmää sovellettaisiin 1 päivästä tammikuuta 1993 lukien.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

yrittäjien eläkelain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 9 §, sellaisena kuin se on 17 päivänä joulukuuta 1971 annetussa laissa (872/71), seuraavasti:

9 §

Yrittäjä on velvollinen suorittamaan vakuutusmaksun, joka lasketaan vahvistetusta työtulosta soveltamalla sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamaa maksuprosenttia. Maksuprosentin ministeriö vahvistaa vuosittain samaksi kuin se prosenttimäärä, jonka voidaan arvioida vastaavan työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen keskimääristä vakuutusmaksua prosentteina palkoista.

Jos yrittäjä tämän lain mukaista toimintaan aloittaessaan ei ole täyttänyt 43 vuotta, maksuprosentti on puolet 1 momentin mukaisesta maksuprosentista yrittäjätoiminnan aloitamisvuotena ja kahtena sitä seuraavana kalenterivuotena. Jos yrittäjän maksuprosentti on kuitenkin hänen aikaisemman yrittäjätoimintansa perusteella määrätty tämän momentin mukaisesti, hänen vakuutusmaksunsa lasketaan 1 momentin mukaisesti.

Yrittäjä on vastuussa samassa yrityksessä työskentelevien perheenjäsentensä vakuutusmaksusta niin kuin omasta velastaan. Jos tämän lain mukaista yrittäjätoimintaa harjoitetaan yhtymänä tai yhteisönä, vastaa myös se tähän toimintaan perustuvista osakkaitensa vakuutusmaksuista niin kuin omasta velastaan.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vuonna 1992 tämän lain mukainen maksuprosentti on 16,9.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

Tämän lain 9 §:n 1 ja 2 momenttia sovelletaan yrittäjään, jonka yrittäjätoiminta on alkanut 1 päivänä tammikuuta 1993 tai sen jälkeen.

Vuosina 1992, 1993 ja 1994 sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita yrittäjien eläkelain 9 §:n 1 ja 2 momenttia sellaiseen yrittäjään, jonka yrittäjätoiminta on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1993. Pykälän 2 momentissa tarkoitettujen kertoimien 0.4 ja 0.04 asemesta käytetään kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1993 seuraavia kertoimia ja työtulon 20 prosentilla korottamisen sijasta sitä alennetaan seuraavilla prosenttiluvuilla:

	kertoimet	prosenttiluku
vuonna 1993	0.6 ja 0.36	20
vuonna 1994	0.8 ja 0.68	60

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri Eeva Kuuskoski

Laki

yrittäjien eläkelain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 9 §, sellaisena kuin se on 17 päivänä joulukuuta 1971 annetussa laissa (872/71), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 §

Yrittäjä on velvollinen suorittamaan vakuutusmaksun, joka lasketaan vahvistetusta työtulosta soveltamalla sosiaali- ja terveystieteiden vahvistamaa maksuprosenttia. Näin saatua vakuutusmaksua alennetaan pienituloiselle yrittäjälle kertomalla se 2 momentin mukaan laskettavalla kertoimella. Maksuprosentin ministeriö vahvistaa vuosittain samaksi kuin se prosenttimäärä, jonka voidaan arvioida vastaavan työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen keskimääräistä vakuutusmaksua prosentteina palkasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kerroin on 0.4, jos yrittäjälle vahvistettu vuotuinen työtulo on 3 000 markkaa tai sitä pienempi, ja 0.04 lisätyinä 20 prosentilla korotetun työtulon ja 10 000 markan suhdelluvulla, jos työtulo on suurempi kuin 3 000 markkaa, mutta alle 8 000 markkaa.

Yrittäjä on vastuussa samassa yrityksessä työskentelevien perheenjäsentensä 1 momentissa tarkoitettua vakuutusmaksusta niin kuin omasta velastaan. Jos tämän lain mukaista yrittäjätoimintaa harjoitetaan yhtymänä tai yhteisönä, vastaa myös se tähän toimintaan perustuvista osakkaittensa vakuutusmaksuista niin kuin omasta velastaan.

Ehdotus

9 §

Yrittäjä on velvollinen suorittamaan vakuutusmaksun, joka lasketaan vahvistetusta työtulosta soveltamalla sosiaali- ja terveystieteiden vahvistamaa maksuprosenttia. Maksuprosentin ministeriö vahvistaa vuosittain samaksi kuin se prosenttimäärä, jonka voidaan arvioida vastaavan työntekijäin eläkelain vähimmäisehtojen mukaisen vakuutuksen keskimääräistä vakuutusmaksua prosentteina palkoista.

Jos yrittäjä tämän lain mukaista toimintaansa aloittaessaan ei ole täyttänyt 43 vuotta, maksuprosentti on puolet 1 momentin mukaisesta maksuprosentista yrittäjätoiminnan aloittamisvuotena ja kahtena sitä seuraavana kalenterivuotena. Jos yrittäjän maksuprosentti on kuitenkin hänen aikaisemman yrittäjätoimintansa perusteella määrätty tämän momentin mukaisesti, hänen vakuutusmaksunsa lasketaan 1 momentin mukaisesti.

Yrittäjä on vastuussa samassa yrityksessä työskentelevien perheenjäsentensä vakuutusmaksusta niin kuin omasta velastaan. Jos tämän lain mukaista yrittäjätoimintaa harjoitetaan yhtymänä tai yhteisönä, vastaa myös se tähän toimintaan perustuvista osakkaittensa vakuutusmaksuista niin kuin omasta velastaan.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vuonna 1992 tämän lain mukainen maksuprosentti on 16,9.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

Tämän lain 9 §:n 1 ja 2 momenttia sovelletaan yrittäjään, jonka yrittäjätoiminta on alkanut 1 päivänä tammikuuta 1993 tai sen jälkeen.

Vuosina 1992, 1993 ja 1994 sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita yrittäjien

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

eläkelain 9 §:n 1 ja 2 momenttia sellaiseen yrittäjään, jonka yrittäjätoiminta on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1993. Pykälän 2 momentissa tarkoitettujen kertoimien 0.4 ja 0.04 asemesta käytetään kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1993 seuraavia kertoimia ja työtulon 20 prosentilla korottamisen sijasta sitä alennetaan seuraavilla prosenttiluvuilla:

	kertoimet	prosenttiluku
vuonna 1993	0.6 ja 0.36	20
vuonna 1994	0.8 ja 0.68	60

